

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
	Formannskapet	25.11.2015
	Bystyret	10.12.2015

Interkommunale samarbeidsordninger - eierstrategi - 2.gangs behandling

Forslag til innstilling

Rådmannen anbefaler at bystyret slutter seg til Salten Regionråds forslag til interkommunale eierstrategier.

1. Prinsipper for styring av samarbeid

Prinsippene åpenhet, forutsigbarhet, effektivitet og tjenesteproduksjon i et langsiktig perspektiv legges til grunn for styring av samarbeidene/selskapene i Salten.

2. Finansieringsmodell

Målsettingen med dette prinsippet må være forutsigbarhet, samt det å finne en mest mulig rettferdig finansieringsmodell som alle kommunene kan være med på.

Følgende legges til grunn i valg av finansieringsmodell:

- grunnfinansiering
- innbyggertall
- nytteverdi

Valg av finansieringsmodell kan gis tilbakevirkende kraft.

3. Vedtekter og selskapsavtaler

Innholdet i vedtekter og selskapsavtaler reguleres gjennom norsk lov. Dette legges til grunn i de tilfeller hvor det skal gjøres endringer i vedtekter eller selskapsavtaler.

4. Informasjon; på kommunenes hjemmesider skal det være lenker til de interkommunale virksomhetenes hjemmesider. Offentlige rapporter, meldinger og andre dokumenter skal være tilgjengelig der.

5. Antall deltakere i representantskapet

Til selskapenes representantskap velges det 2 representanter, 1 fra posisjon og 1 fra opposisjon fra hver kommune med tilstrekkelig antall varamedlemmer i rekke. Ordfører avgir stemme på vegne av kommunen.

6. Kontaktpersoner i kommunene; for IKS'ene er det rådmannen som er kontaktperson, mens for øvrige samarbeid oppnevnes det kontaktpersoner innenfor det faglige virkeområde i kommunen til vedkommende.

7. **Honorar styremedlemmer**; retningslinjer (beskrevet i dokument felles strategi for samarbeid og eierstyring, vedlegg til PS 14/142) for honorar for styremedlemmer ligger til grunn for styreverv i IKS'ene.
8. **Samarbeid etter kommunelovens § 27**
Samarbeid etter kml. § 27 skal i fremtiden ikke brukes mellom kommunene i Salten.
9. **IRIS-fondet**
Representantskapet i IRIS gjennomgår fondets retningslinjer med bakgrunn i den rapport som er fremlagt regionrådet. Representantskapet anmodes om å vurdere fondets retningslinjer og organisering av fondet.

Sammendrag

Salten Regionråd har utarbeidet et utkast til felles strategi for samarbeid og eierstyring for kommunene i Salten. Arbeidet har sin bakgrunn i et vedtak i representantskapet i IRIS, men også etter et ønske fra de enkelte kommuner både politisk og administrativt. Rådmannsutvalget i Salten har på vegne av regionrådet hatt ansvar for arbeidet som har ledet frem til vedlagte dokument. Advokat Vibeke Resch-Knudsen har vært engasjert (etter forutgående anbud) med å lages utkast til eierstrategier.

Dokumentet ble behandlet i Regionrådets møte av 5.juni 2014 og ble deretter oversendt de enkelte kommuner i Salten for behandling. Bodø bystyre behandlet strategidokument med tilhørende drøftingsnotat i møte 30.oktober 2014 under PS 14/142.

Saken ble deretter returnert til Regionrådet for behandling. Det fremkom da at flere kommuner hadde ønske om endringer i strategien, hvilket medførte at Regionrådet ikke kunne avslutte behandlingen av saken. Ønsket om endringer i strategien var i hovedsak knyttet til spørsmålet om antall deltakere i representantskapet, eventuelt samarbeide etter § 27 i fremtiden og hvilke prinsipper som skal legges til grunn for finansiering av de interkommunale selskapene.

Bakgrunn

Saken startet ved at representantskapet i IRIS beslutter utarbeidelse av eierstrategier for selskapet. Etter en oppstart i arbeidet blir det bestemt at arbeidet skulle overtas av Regionrådet og at rådmenn i de 9 kommunene får ansvaret for saksutredningen. Regionrådet vedtar i 2012 å opprette et prosjekt for utarbeidelse av en eierstrategi for de interkommunale selskapene. Prosjektets del I skal kartlegge og vurdere de ulike samarbeidene.

Gjennom en anbudskonkurranse ble advokat Vibeke Resch-Knudsen engasjert i 2013 til å kartlegge og anbefale videre tiltak mht de interkommunale selskap og samarbeider. I 2013 fremlegger advokat Vibeke Resch-Knudsen anbefalinger fra del I av rapporten. I Regionrådets behandling vedtas det å fortsette med del II av arbeidet med den hensikt i å rydde opp i uklarheter mht organisasjonsform, finansiering mv i samarbeidene. Som del av dette utarbeides det et forslag til en eierstrategi som skal være felles for de 9 kommunene og omfatte alle selskap og samarbeid i regionen.

I forslag til eierstrategier lå det opprinnelig 13 prinsipielle forhold som alle kommunestyrene må fatte vedtak på - før den felles eierstrategien kan implementeres i fellesskapet. Forslaget samt et

drøftingsnotat ble behandlet i Regionrådet i juni 2014 og ble deretter oversendt kommunene for behandling.

Etter behandling i kommunene ble det klart at kommunene hadde fattet ulike vedtak mht de grunnleggende forhold i eierstrategien. Regionrådet har gjennom et politisk forhandlingsutvalg kommet frem til et felles forslag som Regionrådet ber kommunene vedta.

Arbeidsutvalget i Regionrådet vedtok 17.april 2015 å «nedsette et politisk forhandlingsutvalg bestående av ordførerne i Bodø, Fauske, Meløy og Sørfold kommuner. Forhandlingsutvalget gis mandag til å utarbeide et endringsforslag basert på de vedtak som er gjort i kommunene. Leder av rådmannsgruppa er sekretær for utvalget».

Arbeidsutvalget gjennomførte sitt arbeid i mai måned 2015 og kunne til Regionrådets junimøte legge frem et samordnet forslag til endringer.

I Regionrådets møte 4.-5.juni 2015 ble det i sak 21/15 fattet et enstemmig vedtak hvor Regionrådet sluttet seg til de endringer som forhandlingsutvalget var kommet med. De opprinnelige 13 prinsippene var nå redusert til 9. Saken ble deretter besluttet oversendt kommunene for behandling. Etter behandling i kommunene må saken returneres Regionrådet for endelig sluttbehandling.

Vurderinger

Det vises til tidligere sak PS 14/142 med rådmannens kommentarer til de enkelte punkter i strategien. I de påfølgende punkter er endring markert med understrekning. Når saken behandles må det tas utgangspunkt i PS14/142 med rådmannens forslag til vedtak og bystyrets endelige vedtak.

Rådmannen beklager at det har tatt tid før at saken blir forelagt kommunestyret til ny behandling, og har forståelse for noen områder oppfattes som noe komplekse. Samtidig har dette vært en langvarig prosess som nå må endes med et vedtak i kommunestyrene. Rådmannen anbefaler derfor sterkt at kommunestyret slutter seg til de endringer som nå fremlegges

1. **Prinsipper for styring av samarbeid;** prinsippene åpenhet, forutsigbarhet, effektivitet og tjenesteproduksjon i et langsiktig perspektiv legges til grunn for styring av samarbeidene/selskapene i Salten. Ingen endringer fra kommunestyrets opprinnelige vedtak
2. **Finansieringsmodell;** Bystyrets vedtak: Som hovedprinsipp velges en finansieringsmodell hvor det betales et likt grunnbeløp for alle deltakende kommuner og hvor øvrige kostnader fordeles etter innbyggertall.

Etter behandling i Regionrådet er det enighet om: Målsettingen med dette prinsippet må være forutsigbarhet, samt det å finne en mest mulig rettferdig finansieringsmodell som alle kommunene kan være med på.

Følgende legges til grunn i valg av finansieringsmodell:

- grunnfinansiering
- innbyggertall
- nytteverdi

Valg av finansieringsmodell kan gis tilbakevirkende kraft.

3. **Vedtekter og selskapsavtaler;** Bystyrets vedtak: Under forutsetning av at finansieringsmodellen endres i samsvar med punkt 2 vil likelydende vedtak i 2/3 av kommunene

være bestemmende dersom selskapsavtalen eller vedtektene er til behandling i kommunestyrene, samt at kommuner over 10 000 innbyggere har dobbeltstemme ved behandling av slike endringer i selskapsavtalen eller vedtektsendringer.

Etter behandling i Regionrådet er det enighet om: Innholdet i vedtekter og selskapsavtaler reguleres gjennom norsk lov. Dette legges til grunn i de tilfeller hvor det skal gjøres endringer i vedtekter eller selskapsavtaler.

4. **Informasjon;** på kommunenes hjemmesider skal det være lenker til de interkommunale virksomhetenes hjemmesider. Offentlige rapporter, meldinger og andre dokumenter skal være tilgjengelig der. Ingen endring
5. **Antall deltakere i representantskapet;** Bystyrets vedtak: Det anbefales en ordning hvor hver kommune peker ut én representant (samt vararepresentant) til representantskapet med nødvendige fullmakter. Vedkommende stemmer for alle kommunens stemmer

Etter behandling i Regionrådet er det enighet om: Til selskapenes representantskap velges det 2 representanter, 1 fra posisjon og 1 fra opposisjon fra hver kommune med tilstrekkelig antall varamedlemmer i rekke. Ordfører avgir stemme på vegne av kommunen.

6. **Kontaktpersoner i kommunene;** for IKS'ene er det rådmannen som er kontaktperson, mens for øvrige samarbeid oppnevnes det kontaktpersoner innenfor det faglige virkeområde i kommunen til vedkommende. Ingen endring
7. **Honorar styremedlemmer;** retningslinjer (beskrevet i felles strategi for samarbeid og eierstyring side 11) for honorar for styremedlemmer ligger til grunn for styreverv i IKS'ene. Ingen endring
8. **Eierstrategi for hvert enkelt selskap;** Bystyrets vedtak: Dersom enkelte selskap ønsker egne/ supplerende strategier skal disse bygge på grunnprinsippene for den overordnede eierstrategi, og disse skal også vedtas i det enkelte kommunestyre

Etter behandling i Regionrådet er det enighet om at punktet tas ut av eierstrategiene.

9. **Samarbeide etter kommunelovens § 27;** Bystyrets vedtak: Samarbeid etter Kommunelovens § 27 i fremtiden brukes ikke mellom kommunene i Salten. Det anbefales at de ulike samarbeidene (§ 27) pålegges å gjennomgå sin egen virksomhet med bakgrunn i den fremlagte rapport og komme tilbake til Regionrådet med en anbefaling for sin egen fremtidige organisering.

Etter behandling i Regionrådet er det enighet om: Samarbeid etter kml. § 27 skal i fremtiden ikke brukes mellom kommunene i Salten.

10. **Forholdet mellom IRIS Salten og Regionrådet;** Bystyrets vedtak: Forholdet mellom IRIS Salten og Regionrådet; vedtektene for IRIS endres slik at utviklingsoppgaver i fremtiden tilligger Regionrådet og enkeltkommunene.

Etter behandling i Regionrådet er det enighet om: at punktet tas ut av eierstrategiene.

11. **IRIS-fondet;** representantskapet i IRIS gjennomgår fondets retningslinjer med bakgrunn i den rapport som er fremlagt regionrådet. Representantskapet anmodes om å vurdere fondets retningslinjer og organisering av fondet. Ingen endring

12. **Regionrådets rolle;** Bystyret vedtak: Regionrådet er et samarbeidsorgan uten formell myndighet som kan binde opp kommunene. Regionrådets rolle må gjennomgås i sammenheng med drøftinger om kommunestruktur. Uavhengig av den prosessen bør både regionrådet selv og kommunestyrene diskutere de prinsipielle retningslinjer for regionrådets rolle.

Etter behandling i Regionrådet er det enighet om: at punktet tas ut av eierstrategiene.

13. **Nordlandsmuseet (forholdet til stiftelser);** Bystyret har ikke tatt stilling til dette.

Etter behandling i Regionrådet er det enighet om: Tas ut av eierstrategiene da stiftelser eier seg selv.

Konklusjon og anbefaling

Rådmannen anbefaler at bystyret vedtar interkommunale eierstrategier med de endringer som foreslått fra Regionrådet.

Rolf Kåre Jensen
Rådmann

Grete Kristoffersen
Utviklingsdirektør

Stephan Skjelvan
Økonomidirektør

Saksbehandler: Thor Arne Tobiassen

Trykte vedlegg:

Vedlegg

1 Referat fra Regionrådet 4-5.juni 2015
(sak 21/15)

Utrykte vedlegg:

PS14/142 «*Interkommunale eierstrategier*» behandlet i bystyret 30.oktober 2014

<Vennligst ikke slett noe etter denne linjen>